



RAAD VAN BEHEER
HOUDEN VAN HONDEN

Bas Esbach is de 500e erkende kynologisch instructeur van ons land

Zomer 2021 werd Bas Esbach officieel door de Raad van Beheer benoemd tot kynologisch instructeur. Hij was daarmee de vijfhonderdste gecertificeerde instructeur die dit A-keurmerk draagt. De permanente educatie omtrent gedrag en opvoeding van honden die de Raad van Beheer instructeurs biedt, spreekt hem zeer aan: "Het is belangrijk om steeds geprikkeld te worden om nieuwe dingen te leren, dan blijf je groeien en sta je niet stil."

Bas Esbach en Ruby.



Tot voor kort was Bas Esbach (58) eigenaar/directeur van een farmaceutisch bedrijf dat hij inmiddels heeft verkocht. Dat maakt dat hij nu meer tijd kan besteden aan de hondensport en -training. Sinds begin 2020 geeft hij hondentraining bij KC (kynologenclub) Gooi- en Eemland. “Ik was er al lid en gaf er een reddingshondendemo. Bij die gelegenheid vroegen ze of ik zin had om er les te komen geven en ik zei ja. Zo ben ik er ingerold.”

Zijn liefde voor de hond is hem met de paplepel ingegoten. Thuis hadden ze altijd honden, onder andere een Bull Terriër, Keeshond, Bobtail, Duitse Dog, Ierse Wolfshond... “Ik heb daarvan meegekregen dat je elke hond kunt waarderen om wat hij kan en wat hij is. Datzelfde kom ik nu ook weer tegen in mijn trainingswerk bij KC Gooi- en Eemland. Daar komen ook zo veel verschillende honden, die allemaal weer anders zijn. Laatst deden we een oefening waarbij de honden door een donkere tunnel moesten. Sommige grote stoere honden zijn dan nerveus en terughoudend, terwijl een klein vlinderhondje er zonder centje pijn doorheen sjeest. Dat vind ik mooi.”

Reddingshondenwerk

Toen Bas in 2020 bij de KC Gooi- en Eemland begon als hondentrainer, was hij met zijn hond Ruby al op hoog niveau actief in het reddingshondenwerk via Reddingshondenwerkgroep de Polderspeurders in Almere. Jaren daarvoor was hij met deze sport in aanraking gekomen toen hij zelf op cursus was bij KC Gooi- en Eemland. Bas: “Mijn hond Ruby bleek zeer getalenteerd voor dit reddingswerk en ik groeide met haar mee. En zo deed ik in 2018 zowaar mee aan het Wereldkampioenschap voor Reddingshonden! Daar werd ik eerste op het onderdeel Vlake.” De twee grootste disciplines in deze sport zijn speuren in het puin en speuren op open terrein, legt Bas uit. “Denk bij puin aan een ingestort gebouw, waarbij de hond het huis doorzoekt totdat hij met blaffen aangeeft dat hij iemand heeft gevonden. In de discipline Vlake worden er op een perceel van 200 x 200 meter drie ‘slachtoffers’ verstopt die de hond moet vinden. Een mooie discipline, want de hond moet goed luisteren naar jou, maar ook zijn eigen plan trekken.”

Erkende opleiding

Doordat Bas al zo diep in de hondensport zat, was de stap naar het geven van hondentraining makkelijk gezet. Hij moest meer tijd gaan investeren in het geven van training, maar dat kwam hem wel uit. “Wij deden echt aan topsport ten tijde van het WK. Het kostte mij veel tijd en voor Ruby was het een flinke fysieke belasting. Dat kon ze eigenlijk niet meer aan. We zijn toen veel minder intensief gaan trainen en zo kon ik me meer toeleggen op de opleiding voor kynologisch instructeur.” Bas vond het belangrijk een erkende opleiding te doen. “Het is fijn als er meer mensen meekijken en toezien op hoge kwaliteit. Het gegeven dat de erkende opleiding uitgaat van doorlopende educatie spreekt me bovendien zeer aan. Het is belangrijk om steeds geprikkeld te worden om nieuwe dingen te leren, dan blijf je groeien en sta je niet stil.”

KEURMERK KYNOLOGISCH INSTRUCTEUR

De Raad van Beheer vindt het belangrijk dat hondeneigenaren een opvoedingscursus met hun hond volgen bij een gekwalificeerde instructeur, herkenbaar



aan het landelijke keurmerk Kynologisch Instructeur. Gekwalificeerde instructeurs hebben up-to-date kennis op het gebied van onder andere houding, (oorzaken van) gedrag, stresssignalen en leerprocessen bij honden. Ook zijn zij speciaal opgeleid in het overbrengen van kennis en vaardigheden. De Raad van Beheer verzorgt de opleiding tot kynologisch instructeur en het examen niet zelf. Je kunt hiervoor terecht bij de volgende opleidingsinstituten: Annorlunda Kynologisch Kenniscentrum; DogVision; Honden Advies Centrum Roermond (HACR); Kynotrain; Martin Gaus Academie; Nederlandse Vereniging voor Instructeurs in Hondenopvoeding en -Opleiding, O&O; Tinley Academie.

Al deze opleidingsinstituten worden elke vijf jaar opnieuw geaccrediteerd. Dan wordt hun opleiding (opnieuw) beoordeeld om te zien of deze nog voldoet aan de actuele eisen. Zo blijft de opleiding up-to-date. De laatste accreditatie vond in 2021 plaats. De opleidingen tot kynologisch instructeur zitten allemaal vol tot medio 2022. Kynologisch instructeurs leren steeds bij, in de vorm van verplichte nascholingen. Ook deze nascholingen worden zorgvuldig bekeken en geaccrediteerd.

De Commissie Kynologisch Instructeur (CKI) ziet toe op de kwalitatieve inhoud van het keurmerk Kynologisch Instructeur, onder meer in de vorm van (her)accreditatie van de opleidingsinstituten. De commissie bestaat uit deskundigen op diverse trainingsdisciplines en hondensporten. Dit zorgt ervoor dat opleiding en nascholing zo breed en gedifferentieerd zijn, dat je je na het behalen van het diploma in verschillende richtingen van hondensport en -opvoeding verder kunt ontplooiën.

Feedback

Hoe voelt het om de 'vijfhonderdste' te zijn? Bas: "Het is geweldig om te merken dat er al zo veel mensen zo hun steentje bijdragen. En hoe meer aangeslotenen, des te meer goede feedback zij geven. Daar wordt de opleiding zelf ook weer beter van! Daarnaast vind ik de modulaire opbouw heel prettig, want je kunt zelf bepalen hoe lang je over de opleiding doet en wanneer je wat doet." Bas volgde de opleiding bij de Tinley Academie, wat hem goed beviel: "Ze werken met veel goede docenten die je door de verschillende modules heen tegenkomt. Er is een mooie balans tussen theorie en praktijk en in de coronatijd hebben ze de online educatie prima opgepakt."

Bas beveelt de opleiding zeker aan bij andere instructeurs. "De training legt een fundament onder wat je al doet en je krijgt nieuwe kennis en concepten mee, met name over hoe je kennis en vaardigheid overdraagt op andere mensen. Dat is zeer waardevol."

Vertekend beeld

We vragen Gerard Besselink, voorzitter van de Commissie Kynologisch Instructeur (CKI, zie kadertekst op pag. 85) of hij tevreden is met vijfhonderd benoemde kynologisch instructeurs sinds de invoering van het keurmerk in 2014. Gerard: "Het is een mooi aantal, maar in werkelijkheid zijn het er meer. Ik denk dat we wel aan de 700 of 800 komen. Zo zijn er instructeurs die wel het diploma behalen, maar zich niet laten benoemen. Denk aan instructeurs die lesgeven bij hondenscholen die niet zijn aangesloten bij de Raad. Die voelen misschien niet meteen de behoefte om zich officieel te laten benoemen, hoewel die mogelijkheid er sinds 2019 wel is. Wellicht weten



CKI-voorzitter Gerard Besselink.

velen dat nog niet, en moeten we daar meer ruchtbaarheid aan geven." Een van de ideeën is om vaker bijeenkomsten te organiseren voor gediplomeerde instructeurs, zodat ze elkaar leren kennen en het belang van registratie kan worden benadrukt. Gerard: "Registratie bij de Raad van Beheer kost op jaarbasis een paar tientjes. Maar je bent dan wel een door de Raad van Beheer erkend Kynologisch Instructeur, die zich onderscheidt van de niet-erkende trainer. Je straalt dan A-kwaliteit uit."

Nascholing

Waar zit die A-kwaliteit dan in? Gerard: "Met name in de permanente educatie. Bij het behalen van het diploma ben je nog niet klaar. Integendeel. Je wordt benoemd voor drie jaar, en in die periode moet je 90 nascholingspunten halen om je benoeming te kunnen behouden. Die punten moet je verspreid over verschillende aandachtsgebieden halen. Denk aan gedrag en leerprocessen, opvoeding, medische onderwerpen en didactische en trainingsvaardigheden voor een bepaalde discipline of sport. Er is een groot aanbod om je kennis te verbreden en verdiepen." Volgens Besselink missen niet-erkende instructeurs deze essentiële nascholing, waardoor ze onvermijdelijk gaan achterlopen en ontwikkelingen missen. Hij noemt als voorbeeld het voortschrijdend wetenschappelijk inzicht ten aanzien van de dominantietheorie: "Die is enkele jaren geleden opnieuw tegen het licht gehouden. Het bleek dat veel moest worden bijgesteld. Dat hebben we meteen in onze opleiding rechtgezet. Wij zijn er zeer op gebrand alle nieuwe wetenschappelijke inzichten zo snel mogelijk via de opleiding en nascholing door te geven."



Permanente educatie staat centraal bij de opleiding. Een erkend kynologisch instructeur volgt verplicht nascholing en moet daarvoor iedere drie jaar 90 nascholingspunten halen.



De meeste hondencursussen worden 's avonds gegeven.

Streng

De CKI handhaaft de nascholingsregels streng. Trainers die hun nascholingspunten niet halen, verliezen hun accreditatie. Met een goede reden zoals stagnatie door de coronapandemie of ziekte kun je dispensatie krijgen, maar uiteindelijk moet je wel het benodigde aantal punten behalen. Besselink: "We werken dan met een inhaaltraject, bijvoorbeeld door te eisen dat men in de volgende driejaarlijkse periode niet 90 maar 120 nascholingspunten haalt." Iemand die zijn accreditatie verliest kan eventueel later alsnog voor her-accreditatie gaan. Hij hoeft dan niet per se van voren af aan te beginnen, maar moet wel zorgen dat hij weer helemaal up-to-date is. Hoe hij dit doet, ligt aan het desbetreffende opleidingsinstituut.

Problemhonden

Er wordt in ons land uitstekend gebruikgemaakt van hondenscholen, aldus Gerard Besselink. "In het verleden was dat wat minder, maar de meeste mensen beseffen wel dat een goede opvoeding essentieel is. Er is een ware run op hondenscholen, zeker in coronatijd." Een pijnpunt zit volgens hem bij de probleemhonden – honden die agressief of onaangepast gedrag vertonen: "Veel scholen houden deze honden af, simpelweg omdat ze er niet voor zijn toegerust of omdat ze onvoldoende capaciteit hebben. Zo dreigen deze honden steeds meer tussen wal en schip te raken, met alle gevolgen van dien. We zijn nu bezig een speciale training te ontwikkelen voor instructeurs die te maken krijgen met deze honden." ■